

Gemeente Berkelland
College van burgemeester en wethouders
Postbus 200
7270 HA BORCULO

Betreft: zaaknummer 113403 Overleg opvang asielzoekers

cc: H.A. van Faassen, Afdeling Mens en samenleving/Astrid Holl, Afdeling Ruimtelijke ontwikkeling/Gert Bomer, Gert Hans, Herman Heideveld, Afdeling Publiekswinkel/Frank Evers, Afdeling Intern Advies/Roel Heij, COA, dhr. T. Jeursen, fractievoorzitters.

Rekken, 24 oktober 2014

Geacht college,

Hartelijk dank voor de schriftelijke verslaglegging van het op maandag 20 oktober jl. gevoerde telefoongesprek tussen de burgemeester van de gemeente Berkelland en de voorzitter van de Belangenvereniging Rekken, de heer Aarnink. Zoals onze voorzitter in het telefoongesprek al aangaf, heeft hij de mededelingen van de burgemeester ter kennisgeving aangenomen en deze daarna besproken met de leden van het comité opvang asielzoekers van de Belangenvereniging Rekken. Hierbij geven wij u onze schriftelijke reactie.

Allereerst willen wij opmerken dat de Belangenvereniging Rekken content is met het feit dat de gemeente Berkelland de Rekkense bevolking al jarenlang als gesprekspartner meeneemt in besluitvorming over aangelegenheden waarbij de belangen van het dorp Rekken zijn betrokken. Deze constructieve samenwerking is procedureel vastgelegd in een convenant. Echter, terugkijkend op het communicatieproces tot op heden, aangaande de besluitvorming van een al dan niet te vestigen AZC in het gebouw van de kliniek Oldenkotte, hebben wij de indruk dat er niet conform het convenant is gehandeld. Wij doelen hierbij specifiek op de afspraken die gemaakt zijn in artikel 2b. van het convenant. Wij zijn van mening dat wij ten aanzien van de juiste informatievoorziening door uw college, in dit geval uit hoofde van de burgemeester, structureel op achterstand zijn gehouden. Wij nemen u mee in de diverse communicatiemomenten tot nu toe om dit te illustreren.

In de brief van het COA en de burgemeester dd. 25 september, verklaart de gemeente dat zij nog geen besluit heeft genomen over het verlenen van toestemming om een opvanglocatie te realiseren in de voormalige kliniek Oldenkotte en dat zij het belangrijk vindt dat er binnen de gemeenschap draagvlak is voor het openen van een opvanglocatie. Tijdens de daaropvolgende informatieavond d.d. 1 oktober heeft de burgemeester nogmaals gezegd dat hij groot belang hecht aan draagvlak. Wij refereren hierbij aan de belofte die hij die avond heeft uitgesproken: "Geen draagvlak, dan geen wijziging van het bestemmingsplan". Er zijn diezelfde avond 905 handtekeningen uitgereikt. Dat betekent dat 905 (dus bijna alle volwassen inwoners van Rekken) van de in totaal 1200 inwoners die zich uitgesproken hebben tegen het plan van het COA om een AZC in te richten in de kliniek Oldenkotte van een dergelijke omvang.

In de communicatiemomenten die volgen, blijkt structureel dat uw college voorbij gaat aan dit standpunt van de Rekkense bevolking. De burgemeester wil in de overlegmomenten die volgen niet met ons praten over de gewenste omvang en geen stelling nemen over het maximaal aantal te vestigen asielzoekers in Rekken.

Ook over de procedure om af te wijken van het bestemmingsplan zijn wij in de overlegmomenten die daarna volgen onvolledig en onjuist geïnformeerd. Er blijkt sprake te zijn van een schriftelijk verzoek van het COA om een gedoogconstructie toe te passen. Hierover zijn wij zijdelings telefonisch ingelicht. In de brief van uw college aan mevrouw Schippers van het COA d.d. 15 oktober (*exacte datum ??*) wordt dit verzoek afgewezen met de reden dat er geen draagvlak is voor een dergelijke gedoogconstructie. Dit is geen juiste weergave van de feiten, namelijk, in Rekken is überhaupt geen draagvlak voor een AZC met een omvang van 210 tot 750 bewoners, ongeacht de daarvoor te kiezen juridische constructie.

Bij de bespreking van 14 oktober jl., met de burgemeester en een drietal leden van het comité is dit standpunt nogmaals uitdrukkelijk naar voren gebracht. We zijn na die bespreking uit elkaar gegaan met de afspraak dat het comité in samenwerking met de gemeente zou gaan onderzoeken welke objectieve criteria en steekhoudende argumenten er aangedragen kunnen worden die aantonen dat een afwijzing op het verzoek van COA gerechtvaardigd is. De burgemeester heeft aangegeven dat een goede argumentatie belangrijk is om een mogelijke succesvolle gang van het COA naar de rechtbank in Arnhem te voorkomen. Om met de letterlijke woorden van de burgemeester te spreken: ".....bij het maken van een zorgvuldige afweging hoort dat je op zoek gaat naar mogelijke beren op de weg die erop duiden dat de komst van een AZC op die locatie niet wenselijk en misschien zelfs onverantwoord is." Het comité heeft aangeboden dit onderzoek gezamenlijk met u te willen doen en de relevante argumenten met u op een rij te willen zetten. We zijn daarop overeengekomen dat we in dit proces in openheid en in dialoog met elkaar zouden gaan samenwerken.

Onze verbazing was groot toen we uw brief d.d. 20 oktober jl. ontvingen. Uit die brief lijkt namelijk te volgen dat uw college in de basis positief staat tegenover de vestiging van een AZC. De voorgestelde procedure en daarmee de weg die uw college samen met het COA is ingeslagen, verbaast ons zeer en stelt ons diep teleur. Door op voorhand te stellen dat u meewerkt aan de procedures die noodzakelijk zijn om te komen tot een AZC in Rekken, gaat u volledig voorbij aan de stem van ons dorp. U lijkt immers reeds onderweg om de opvang in kliniek Oldenkotte te realiseren. Ook blijkt wederom dat u ons onvoldoende mee hebt genomen in de te volgen procedure. U spreekt nu wederom niet over de wijziging van het bestemmingsplan, maar over de vraag van het COA voor een verzoek tot tijdelijke afwijking van het bestemmingsplan.

U verzoekt ons in uw brief om samen met uw college en het COA in gesprek te gaan en onze vragen te inventariseren om op basis daarvan de juiste afspraken te kunnen maken in een bestuursakkoord. U zet ons hier wederom op achterstand, immers wij zijn in onze beleving nog met uw college in gesprek over de essentiële voorvraag of een asielzoekerscentrum van een dergelijke omvang in het geheel wel op die locatie in Rekken gevestigd zou moeten worden. Deze vraag waarop het antwoord naar onze mening nee luidt, heeft uw college kennelijk in weerwil van de 905 handtekeningen die u heeft ontvangen op voorhand al met ja beantwoord. Of er wel of geen draagvlak is voor deze ontwikkeling acht u daarbij niet langer relevant.

Het comité is aan de slag gegaan met het inventariseren van objectieve criteria en steekhoudende argumenten. Een van de belangrijkste argumenten waarom de vestiging van een AZC op deze locatie in Rekken niet wenselijk moet worden geacht, is de matige geschiktheid van de locatie voor de beoogde functie. De gronden zijn op grond van het huidige bestemmingsplan bestemd voor het huisvesten van 130 forensisch psychiatrisch patiënten waarvoor een beschermde en omheinde woonomgeving juist noodzakelijk is. Het betreft daarbij een groep mensen die opgesloten zitten. Dit rechtvaardigt een dergelijke excentrisch gelokaliseerde huisvesting. Om op deze afgelegen en geïsoleerde bestemming een tijdelijke voorziening toe te staan voor een reguliere woonbestemming van 210 tot maximaal 750 mensen die juist niet zijn opgesloten, de hele dag niks te doen hebben, zelf hun weg moeten

vinden in een omgeving zonder verlichte wegen, wandel- en fietspaden en waar de eerste voorzieningen op acht kilometer afstand liggen, achten wij inhumaan en zelfs onverantwoord.

Ons is inmiddels bekend dat het de bevoegdheid van het college is om een verzoek te behandelen tot een tijdelijke afwijking van het bestemmingsplan. Echter vinden wij de impact voor zowel de asielzoekers als voor de leefbaarheid van Rekken dusdanig groot dat wij dit vraagstuk op de politieke agenda van de gemeenteraad willen zetten. Het betreft hier een zeer grootschalig geval van huisvesting van mensen afkomstig uit verschillende culturen, die veelal getraumatiseerd zijn, een andere taal spreken en andere gebruiken en omgangsvormen hebben. Deze mensen worden niet gehuisvest in een grootstedelijke omgeving maar in een zeer kleine gemeenschap die verstoken is van voorzieningen.

Wij gaan de komende week met de diverse raadsfracties van de gemeente Berkelland in gesprek om onze zorgen te uiten en te verzoeken om vanuit de gemeenteraad aan te dringen op het afwijzen van een tijdelijke ontheffing en om –mocht het initiatief in enige vorm doorgang moeten vinden- in te zetten op een met voldoende waarborgen omklede procedure tot wijziging bestemmingsplan. Een besluit met dusdanige maatschappelijke implicaties hoort ons inziens in de gemeenteraad besproken te worden. Wij beroepen ons in deze procedure op artikel 2a en 2b van het convenant dat de gemeente Berkelland met de BV Rekken heeft gesloten.

Tenslotte willen wij opmerken dat de Rekkense gemeenschap al meer dan 100 jaar getuigt van een zeer sociaal voelend karakter. Naast de voormalige kliniek Oldenkotte zijn er nog drie instellingen gevestigd waar al vele decennia mensen met een sociaal zeer zwakke positie gehuisvest worden. Daarmee biedt Rekken op dit moment nog steeds een gastvrije leefomgeving aan ruim 150 ontheemden. Dat is 10% van het inwonersaantal. Wij vinden dat Rekken daar ook zeker mee moet doorgaan, zij het dat de aard en schaal van datgene wat u van de bevolking vraagt moet passen bij het draagvlak dat Rekken gelet op het beperkte inwonersaantal en het beperkte voorzieningenniveau redelijkerwijs kan bieden. De door het COA beoogde ontwikkeling gaat het draagvlak van de kern in ruime mate te boven. Onder verwijzing naar de onlangs in de media verschenen problemen in de gemeente Midden-Drenthe vinden wij dat prudentie gepast is.

Zoals toegezegd is het comité nog steeds bereid om in nauwe samenwerking en in openheid met uw college te komen tot een weloverwogen besluitvorming over een mogelijk verzoek van het COA. Omdat een weigering van het verzoek in dit stadium naar onze mening zeer nadrukkelijk tot de mogelijkheden behoort, is het in onze optiek nog veel te vroeg om in deze fase het COA daarbij te betrekken. Op de reeds gemaakte afspraak op 10 november willen wij dus graag met u praten maar dan wel zonder het COA.

Alvorens deze bespreking vernemen wij graag uw reactie op deze brief. Wij hopen en verwachten daarbij alsnog met u te komen tot procedurele afspraken die in overeenstemming zijn met en recht doen aan de samenwerking zoals overeengekomen in het Convenant.

Met vriendelijke groet,
Namens Comité opvang asielzoekers
Voorzitter Belangenvereniging Rekken

J.H.H.S. Aarnink